

Öppet brev till medlemmarna i Oppmanna-Vånga hembygdsförening!

Inledning:

Äppelblommans Dag, Blomningsfest och Nationaldagsfirande den 6 juni 2024

I Folkets Park i Arkelstorp satte häftiga vindar fart på den blågula flaggan som hissats dagen till ära. En och annan regndroppe körde in oss under tak i rotundan när vi samlades kl 14 för att fira Nationaldagen med musik, tal och sång. Också den gamla traditionen från blomningsfesten som firades av äppelodlarna i Vånga känns viktig att anknyta till, hembygdsföreningens symbol är ju en äppelblomma.

Inne i Folkets Hus pågick denna dag förhandsröstning till Eu- parlamentet och det var en ström av människor som tillämpade sina demokratiska rättigheter.

Ordföranden Solvig Oredsson hälsade välkommen och gav en snabböversikt över 35 år med Oppmanna-Vånga hembygdsförening. 1989 fanns ett enormt behov av en egen lokal förening och det har varit en fantastisk resa, som kan följas i de 35 årsböckerna. Berättelsen stannade och bredde ut sig runt 2016 och 2017 då styrelsen var fullt bemannad och föreningen mötte framgångar på många olika plan. Så småningom kom pandemin och föreningen kom att drabbas på olika sätt så att år 2024 alltför få kan ställa upp för föreningen. Föreningen befinner sig i skarpt läge och verksamheten är vilande. Medlemmarna uppmanas att diskutera läget och möta upp på ett medlemsmöte söndagen den 29 september. Studiecirklar rekommenderas för att genomlys vad som är bäst för föreningen. Om så få funktionärer ställer upp kan inte verksamheten drivas vidare.

Trubadur Gunnar Olofsson bjöd på sin fantastiska visrepertoar och därefter var det dags för PRO:s varmkorv och OVH:s fika. Under tiden hade vädret förbättrats så att solen värmde upp luften utomhus. Eva Lang dirigerade fikaten och fick hjälp av Ann-Britt Grönqvist och Mahmood Mosavi. Katinka Ahlström och Barbro Persson höll i lotteriet och försäljningen och en mysig fikastämning spred sig.

Inför talet bar vi ut våra stolar och satte i solen och där bänkade vi oss alla 50-60 för att lyssna till högtidstalet som i år hölls av Nils Truedsson, den förste ordföranden i föreningen! Efter talet om dagens betydelse på sverigenivå och på arkelstorpsnivå och med många pikanta detaljer avslutade Nils Truedsson och Gunnar Olofsson gemensamt med leve och *Du gamla du fria!* Vi hurrade också gemensamt för Mahmood och för hans bedrift att skaffa sig en gedigen yrkesutbildning och efter envist kämpande få permanent uppehållstillstånd. Av pur glädje fortsatte musicerandet en timme till!

Text och bild: Solvig Oredsson

Gå till OVH:s hemsida <http://www.hembygd.se/oppmanna-vanga> och läs under reportage och se på bilderna!

Återvänd sedan till denna text med rubriken:

35 år med Oppmanna-Vånga hembygdsförening!

1989 då föreningen bildades och stadgarna antogs var behovet av en lokal förening stort och medlemsantalet sköt snabbt i höjden. Aktiviteterna med vandringar, studiecirklar, föreläsningar var blygsamma och populära och vi var stolta över vår förening. Årsböckerna kom igång redan 1989, de första var tunna, men det var viktigt att inte missa någon. Redan 1993 började boken se ut som en bok och 1997 kom efter många offerter och jämförelser Gyllene Snittet in som föreningens samarbetspartner. Jag hade då blivit ordförande efter Nils Truedsson och var aktiv som gymnasielärare i svenska, historia och religion och tog på mig att ansvara för att boken kom varje år, dvs jag blev årsskriftsredaktör. En årsskriftsredaktion har alltid funnits och vi har hjälpts åt att dokumentera. Uppslutningen av konstnärer och andra kunniga och engagerade personer gjorde bokframställningen glädjefylld. Efterhand blev årsskrifterna till krönikor över det gångna året nära knuten till föreningens verksamhet och fler och fler ville vara med. Många berättar om hur fint att ha en hel serie lokala böcker stående hemma i bokhyllan. Kunskapens träd till upplysning, glädje och kanske tröst! Att vi var på rätt väg förstod vi genom utmärkelserna och nomineringarna som droppade in till föreningen. Eftersom vår förening kom att satsa på digitalisering av kulturarvet i olika rundor kom också digitaliseringen till nytta tidigt när det gäller att handskas med böckerna. Gösta Strandberg, som blev en i styrelsen redan 2011 har efterhand specialiserats sig och idag är författare och artiklar sökbara. *Utforska platsen* har blivit flitigt använt. Oppmanna-Vånga hembygdsförening är en guldgruva för släktforskare också för att vi lägger mycket krut på att besvara frågor från medlemmar och allmänheten. Samtidigt har vi tagit hand om Bröderna Perssons fotosamling och i gott samarbete med Regionmuseet gjort samlingen tillgänglig på nätet. Föreningen har byggt upp en tradition av öppenhet, alltid beredd till samarbete och pigg på spännande projekt gärna med skolan, kyrkan och kommunen!

År 2016 nominerades Oppmanna-Vånga hembygdsförening till *Kristianstadsbladets Kultur och nöjespris* med motiveringen: ”Hembygdsrörelsen bevarar och berättar vår historia Tack vare deras verksamhet runt om i landet minns vi hur det var och får vår föränderliga nutid sedd i perspektiv. En av alla dessa ideella föreningar finns i Oppmanna-Vånga och med Solvig Oredsson som ordförande är de hemtraktens guide både bakåt och framåt. Båda perspektiven finns i deras verksamhet, och de inser att ingen – varken individer eller bygder kan leva på minnen blott. Därför säger de ja till att prova nytt och bidrar aktivt till att göra sin trakt attraktiv, öppen och modern.” (*ur motiveringen i Kristianstadsbladet 20161015 och 20161018.*) Skånes Hembygdsförbund kallar motiveringen för ”en kärleksförklaring till hela rörelsen.” och på s. 108 i årsskrift 2017 motiverar Barbro Melander och Sven Jensén varför de utser Oppmanna-Vånga hembygdsförening till Skånes bästa och nominerar föreningen till ”Årets hembygdsförening 2017”. År 2017 inbjöds jag i min roll som föreningens ordförande att hålla Nationaldagstalet i Kristianstad och samma år kom praktverket *Eldsjälar* ut, för att högtidlighålla *Sveriges Hembygdsförbund 100 år*, där jag fick vara med på ett hörn som representant för Skåne. Under denna tid var styrelsen fulltalig och vi hade full verksamhet! Gå till böckerna, till protokollen till verksamhetsberättelserna och smittas av den glädje och entusiasm som präglar föreningens företrädare!

Sedan kom pandemin och med den också problem. Vi klarade det ganska bra, men i flera år var det jobbigt. Styrelsemedlemmar drabbades av sjukdomar och vi fick problem att välja in nya representanter. Styrelsen har krympt efterhand och är nu nere på en nivå där vi inte har tillräckligt med funktionärer för att genomföra evenemang och föreningens löpande uppgifter. Själv drabbades jag av hälsoproblem 2020 och behövde minska på aktiviteterna. Alltsedan år

2020 har ordförandeposten varit ledig att söka. Tiderna har också förändrats och det är inte alls självklart för de inblandade vad en ideell verksamhet är och att folkrörelserna en gång la grunden för vår demokrati. Falska uppgifter cirkulerar och i dessa oroliga tider då hembygdsföreningar kanske behövs som allra bäst räcker inte tid och ork till. Verksamheten är vilande och jag drar tillbaka planerade evenemang i brist på funktionärer.

Snälla medlem i Oppmanna-Vånga hembygdsförening! Ta uppmaningarna i Årsskrift 2023 på allvar. Fundera ordentligt på frågorna om framtiden! **Den 29 september kallas till medlemsmöte i Folkets Hus.** Under de senaste tre åren har jag talat med minst 20-talet olika personer och försökt övertyga dem att de är lämpliga att arbeta ideellt, men jag har helt ändrat uppfattning. Om man inte själv vill, har tid eller känner sig övertygad så ska man inte ge sig in i den ideella verksamheten. Har jag redan tagit på mig en uppgift så ska jag göra den så bra jag kan och vara ärlig med det.

Finns förslag till en ny ordförande och till nya styrelseledamöter? Bra! Plocka fram föreningens stadgar och studera dem. Kanske ska en helt ny förening bildas? Gör då det och stå för det!

Vill föreningen samarbeta med, eller gå samman med annan hembygdsförening? Diskussioner pågår.

Jag är mycket glad att vi kunde fira den 6 juni tillsammans i härlig stämning och TACK alla ni som ställde upp och hjälpte till så att vi kunde genomföra dagen!

Glad sommar!

Solvig Oredsson
ordförande i Oppmanna-Vånga hembygdsförening